

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 2

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 676 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 29-fevralda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Ilm-fanga baxshida umr Baxtiyor Islamov	8
Kichik biznesni rivojlantirishda “yashil” iqtisodiyotni keng tatbiq qilishning ahamiyati Gulnora Abdurahmonova Kalandarovna, Sanjar Baxodirovich G’oipnazarov	10
Brand Capital as a Determinant of Institutional Prestige and Student Choice in the Higher Education System ... Zufarova Nozima Gulamiddinovna	16
Inson va atrof-muhit dialektikasi: nomutanosiblik ko’rsatkichlari va ekologik muammolar Butaboyev Maxammadjon Tuychiyevich, Maxmudov Nosir Maxmudovich	24
Yashil budjetlashtirish va uni O’zbekistonda joriy etish istiqbollari Meyliev Obid Raxmatullayevich, Gofurova Kamola Xayrulla qizi	30
Iqtisodiyotda ta’lim va fan integratsiyasining asosiy yo’nalishlari Yormatov Ilmidin Toshmatovich	35
Transport vositalari va yo’llar turizm transport infratuzilmasini rivojlantirishning muhim omilidir Agzamov Shaxboz Akmalovich	39
Bank xizmatlarini raqamlashtirish orqali samaradorligini oshirish A. X. Salamov	44
Biznes-reja baliqchilik xo’jaligi rivojlanishi uchun asos sifatida Dosmurotova Shaxista Kengashovna	48
Mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligi va uning lizing munosabatlari rivojlanishi bilan bog’liqligi Axmediyeva Aliya Toxtarovna	55
Turizmni rivojlantirish imkoniyatlari Ziyadullayev Ilhom Narkabilovich	63
Tijorat banklari depozit operatsiyalari samaradorligini oshirish muammolari va ularni bartaraf etish yo’llari Shamsiyev Nodir Muratovich	67
Hududlarni rivojlantirishda xorijiy investitsiyalarning samaradorligini oshirish masalalari Shagazatov Oybek bahodirovich	72
Hududlar biznes muhitini rivojlantirish va samarali boshqarish yo’nalishlari Davlatov Sanjar Abdimannonovich	76
Ijtimoiy rivojlanish xulq-atvor paradigmasida yoshlarning tadbirkorlik faoliyatini tartibga solishning nazariy asoslari Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	80
Korxonalar innovatsion faoliyatida raqamli transformsiyaning muhim yo’nalishlari Yuldasheva Kamola Miraliyevna	84
O’zbekistonda agroturizmni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish (Buxoro viloyati misolida) Yoriyeva Farangiz Murodillayevna	89
Innovatsion tadbirkorlik muhitini kompleks baholashda xalqaro tashkilotlar tajribasi Nazarova Umida Avazovna	94
Turizm faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish samaradorligini oshirishning ayrim usullari Mirzaxodjayev Alisher Botirovich	98
Globallashuv sharoitida transchegaraviy suv resurslardan samarali foydalanishni boshqirish Mirzayev Musurmon Umidullayevich	103
Surxondaro viloyati iqtisodiyotida kichik biznes va tadbirkorlikning o’rni va ahamiyati Fayziyeva Aziza Azamat qizi	108
Ta’lim muassasalarida xarajatlarni moliyaviy nazorat etishning samaradorligi tahlili Eshonqulov Davlatjon Rajabboyevich	113
Ta’minot zanjirini boshqarishda transport logistikasi usullarini takomillashtirish Zoxidova Nazokat Berdimurot qizi	119
Blokcheyn texnologiyasida xavfsizlik masalalari Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	123
Развитие цифровой трансформации банковского сектора Республики Узбекистан Абдурахманова Матлуба Махамадаминовна	129

Asosiy fondlarni hisoblash va baholash usullarini takomillashtirish istiqbollari.....	135
Rixsimbayev Odiljon Qobiljonovich	
Marketingda tovar harakati tizimini optimallashtirish va modellashtirish	141
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Kamola Abdujabborovna Pardayeva	
Iqtisodiy rivojlanish uchun strategik taqsimlash strategiyalari:	
Investitsion Fond Portfellarning qiyosiy tahlili.....	148
Sultonboeva Munira bahodirovna	
Soliq munosabatlarining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati: ilmiy-nazariy qarashlar.....	154
Axrorov Zarif Oripovich, Saidmurodov Feruz Sodiqjon o'g'li	
Взаимосвязь инвестиционной стратегии с оценкой эффективности инвестиционного проекта	159
С. С. Алиева, А. Назаров	
Erkin iqtisodiy zonalarning faoliyati va boshqaruv mexanizmini takomillashtirish.....	167
Sheraliyeva Saida Azatovna	
Xizmat safari xarajatlari hisobining huquqiy asoslari	170
Ergashev Sarvar Xudoynazarovich	
Инклюзивное образование и его особенности.....	175
Зайнутдинова Умида Джалоловна	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	179
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Mamlakatda soliq qarzdorligi vujudga kelishining asosiy sabablari va ularni qisqartirish yo'llari.....	184
Hakimov Ulug'bek Furqat o'g'li	
Mulk qiymatini baholash tushunchasi, baholash obyektlari, baholanadigan qiymat turlari.....	188
Izbosarov Boburjon Bahriddinovich, Yoqubboyev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
O'zbekistonda sug'urta xizmatlarining zamonaviy transformatsiyasi.....	193
G. Adilova	
Biznes subyektlarida samaradorlik masalalarini o'yinlar nazariyasi usuli bilan baholash.....	197
Mardiyev Nurali	
Yengil sanoatda "lean production" konsepsiyasini tatbiq etishning amaliy jihatlar.....	203
Yaxyayeva Inobat Karimovna	
Soliq salohiyatini baholash usullari va ularning tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga ta'siri tahlili	207
Borotov Sharofiddin Jumaqul o'g'li	
Ko'chmas mulk bozorini baholashning institutsional asoslari	213
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm xizmatlarini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	221
Amriyeva Shaxzoda Shuxratovna	
O'zbekistonning bank-moliya tizimi hamda unda Islom moliyasi	
instrumentlarini jalb etishdagi joriy tendensiyalar	226
Eshimov Alisher Dasmurodovich	
Tashqi savdoda notarif usullarni qo'llashning iqtisodiy oqibatlarini aniqlash	
metodologiyasi (rivojlangan davlatlar tajribasi).....	234
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Reklama xizmatlari va uning subyektlar samaradorligini oshirishdagi imkoniyatlari.....	240
Rabbimov Elbek Abdulloyevich	
Ijtimoiy siyosatni amalga oshirishda sog'liqni saqlash tizimini moliyalashtirish asoslari	245
Imonqulov Nuriddin Qo'shmon o'g'li	
Tijorat banklari biznes ekotizimini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	250
Shoymardonov Orziqul Jo'ra o'g'li	
Majburiy tibbiy sug'urtaning vujudga kelishi va o'ziga xos xususiyatlari.....	256
Kenjayev Soxib Sayfiyevich	
O'zbekiston Respublikasida zamonaviy soliq ma'murchiligini joriy etish orqali budjet-soliq siyosati	
samaradorligini yanada oshirish.....	260
Yuldasheva Shaxnoza Xojiakbar qizi	
Jahon iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida derivativlar bozorining roli	266
Shokirov Mirkamol Mirolim o'g'li	
Boshqaruv hisobida mas'uliyat markazlarini tashkil etish masalalari.....	274
Sobirov Otabek Olimjonovich	

Davlat moliyasini boshqarishda moliyaviy nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari	277
Kultayev Farxod Shavkatovich	
Tijorat banklari foydasi va rentabillik ko'rsatkichlariga ta'sir etuvchi omillar tahlilini takomillashtirish	281
Normo'minov Temurbek Sheraliyevich	
O'zbekiston Respublikasida tijorat banklari aktivlar sifatini oshirish yo'llari	284
To'ychiyev Otabek Shamshiyevich	
Venchur kapitalining mohiyati va O'zbekistonda venchur tizimini rivojlantirishning institutsional asoslari.....	288
Tadjibayeva Nigora Gulomjonovna	
Innovatsiyalar: zamonaviy iqtisodiyot uchun innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash zarurati.....	293
Malikova Dilrabo Muminovna, Tursunov Jahongir Ulug'bek o'g'li	
Budjet daromadlarining shakllanishida egri soliqlarning ta'sirini ko'p omilli ekonometrik modellashtrishda tahlil qilish.....	297
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida investitsion jozibadorlikni oshirish yo'llari	302
Abdullayev Boburjon Akbaraliyevich	
Barcha tadbirkorlik subyektlariga teng raqobat sharoitini yaratishda soliq imtiyozlarining o'rni	306
Akbarov Akmalxon Akrom o'g'li	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	310
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	314
O. U. Shomurodov, A. A. Suyarov, Z. U. Uroqov, J. S. Urazov, A. T. Ablahatov	
Ways to Use the Experience of Foreign Countries in Creating a Beneficial Business Environment for Entrepreneurship And Improving Taxation	319
Mukhlisa Ikramova	
Aholi turmush darajasini oshirishda moliyaviy savodxonlikning o'rni va iqtisodiy rivojlanishga ta'siri	325
Yusupov Muhammadali Soxib o'g'li, J.D. Xojiyev	
Temir yo'l sanoat korxonalarida ijtimoiy-mehnat munosabatlarini boshqarish bo'yicha xorijiy tajriba.....	329
Kadirova Sharofat Amonovna	
Механизм внедрения аутсорсинговой деятельности в АО “Ўзтемирйўлийўловчи”	332
Н. Э. Кахарева	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yanada rivojlantirish investitsiyalarni jalb qilishda xorijiy mamlakatlar tajribasi	337
Sharipov Bobur Anvar o'g'li	
“STEKLOPLASTIK” MJCHning bozordagi strategik holatini tahlil qilish	342
Musyeva Shoira Azimovna	
Agrar sektorda ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarishning nazariy masalalari	348
M. Sh. Nazarova, Z. S. Kazakova	
Methodological Foundations of Bank Lending and Classification of Factors Affecting the Features of Obtaining Loans.....	353
Raxmanova Laylo bahodirovna, A. Karimova	
Agrosanoat klasterlarda tovar-moddiy zaxiralar samaradorligini KPI orqali baholash uslubiyati.....	357
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich	
Faol tadbirkorlar faoliyatida kambag'al oilalarni iqtisodiy-ijtimoiy holatini yaxshilash imkoniyatlari.....	362
Salamov Ibrohim, Nazarova Maryam Sharifovna, Kazakova Zulayxo Saloxiddinovna, Jonibekov Faxriddin Beknazarovich, Kudratov Rizo Turdibayevich, Ulmasova Oygul Baxtiyorovna, Xamdanova Nasiba Ablakulovna, Xudayberdiyeva Ma'rifat Umarovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar strategiyasi tahlilining o'ziga xos xususiyatlari	369
Tursunova Shaxnoza Farxod qizi	
Процессы цифровизации АО “Hududgazta'minot”	373
Хусанов Кахрамон Нишонович	
O'zbekistonda aholi turmush darajasini oshirish yo'llari.....	378
Abdullayeva Madina Kamilovna, Eldorbekov G'ofurbek Iskandarbek o'g'li	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik subyektlari uchun kredit tizimini takomillashtirish mexanizmi.....	381
Bobayev Isroiljon Abdinabiyeich	
Mamlakatga jalb qilingan xorijiy kapitalning tovarlar va xizmatlar importi salohiyatiga ta'sirini ekonometrik modellar bilan baholash.....	386
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li	

O'zbekistonda bank xizmatlari raqobatbardoshligini baholash mazmuni va o'ziga xos xususiyatlari.....	394
Sh. Madraimov	
Kapital bozorida sug'urta kompaniyalar institutsional investor sifatida	397
Xasanova Lola Mamasharifovna	
Yangi O'zbekiston strategiyasida institutsional islohotlarni yanada chuqurlashtirish va ko'p funksiyali raqamlashtirishning ilmiy asoslari	400
B. B. Berkinov	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari orqali jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirish mexanizmlari.....	409
G'afurov Umidjon Bahodir o'g'li	
Rivojlangan mamlakatlarda keksa fuqarolarning bandligini oshirish kam ta'minlangan aholi qatlamini qo'llab-quvvatlash usuli sifatida (Yaponiya tajribasi misolida).....	413
Karimov Bekzodjon Ilxomovich	
Tashqi savdoni oshirishda boj-tarif siyosatini takomillashtirish mexanizmlari	420
Pardayev Ilhomjon G'ulomjon o'g'li	
Финансы или корпоративные финансы	426
Уринов Бобур Насиллоевич	
In Ensuring Economic Development in the Country Green Economy and its Features	432
Akhunova Shakhistakhon Nomonjanovna, Abdusattorova Mokhirabonu Abdugoppor kizi	
Tijorat banklarining investitsiya faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari	437
Jo'rayev O'ktam Panji o'g'li	
Сокращение уровня бедности в Узбекистане.....	443
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
Paxtachilik sohasida ishlab chiqarish jarayonlari samaradorligini oshirishning innovatsion yechimlari va uning foydaga ta'sirini baholash	448
S. B. Inoyatov	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar bilan ishlash amaliyotidagi muammolar va ularni barataraf etish yo'llari	453
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
Mahalliy budjet daromadlarining nazariy va ilmiy asoslari	460
O'lokulova Feruza Mansurovna	
Kambag'allikni qisqartirish – aholi turmush farovonligini ta'minlashning muhim omili	463
Usmanov Baxodir Baxtiyorovich	
Raqamli marketingni rivojlantirish zaruriyati	469
Xalmuxamedova Zebaxon Babaxanovna	
Tijorat banklari o'rtasidagi raqobatni rivojlantirish orqali fond bozorida aksiyalar narxini barqarorligini ta'minlash istiqbollari	473
M. Yuldosheva	
Konchilik sanoati korxonalarida innovatsion faoliyatni rivojlantirish mexanizmlarining ilmiy-nazariy asoslari	480
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'zbekistonda banklar moliyaviy xizmatlari va ular sifatining amaldagi holati tahlili	487
Mirzayev Mirza Abdullayevich	
Oliy ta'lim muassasalarining iqtisodiy samaradorlikning raqobatbardoshligini institutsional tahlil qilish mexanizmi.....	492
Saydullayeva Saodat Abdumajidovna	
Integrasiya sharoitida to'qimachilik sanoatining rivojlanishi	499
Ziyayeva Muhtasar Mansurdjanovna	
Auditorlik tekshiruvini tashkil etish va o'tkazish jarayonlarini takomillashtirish	503
Karamatova Noiba Husnitdinovna	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	510
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	
Экономическое сознание и экономическое мышление: теоретический анализ.....	517
Пардаев Мамаюнус Каршибаевич, Мухаммедов Мурод Мухаммедович	
O'zbekiston respublikasi tijorat banklari tomonidan qurilish korxonalarini kreditlashni takomillashtirish yo'llari	522
Sultanov Baxram Begdullayevich	

Роль искусственного интеллекта в современных технологиях медиаобразования в высших учебных заведениях.....	526
Самигова Гуландом Абдужаббаровна	
Talabalarga moliyaviy yordam dasturlari va ularning ta'lim sifatiga ta'siri	534
Mirzayeva Muhlisa Ubaydullo qizi	
Mintaqaviy investitsion jozibadorlik va investitsion siyosat: nazariy talqin	539
Muminov Akmal Tulkunovich	
Mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida oliy ta'lim tizimining ta'siri	543
Nasimov Adiz Azamat o'g'li, Baxtiyorova Jasmina Jasurovna, Axrorov Zarif Oripovich	
Respublikada fermer xo'jaliklarga xizmat ko'rsatishni rivojlantirish va agroxizmatlar bozorini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash imkoniyatlari	548
Shukurov Ilxom Safarboyevich	
Turli mamlakatlarda oliy ta'limni moliyalashtirish yo'llari	555
Umarova Moxigul Maxmayunus qizi	
Dehqonchilikni innovatsion asosda rivojlantirishning xorijiy tajribasi	560
Yuldashev G'iyos Turabekovich	
Tijorat bank xizmat turlarini islomiy bank xizmatlari orqali rivojlantirish istiqbollari	564
Bayjanova Gozzal Sarsengaliyevna	
Qishloq xo'jaligi mahsulotini baholash va hisobga olishning uslubiy jihatlarini takomillashtirish	570
Boltayev Abror Sayitmuradovich	
Секреты интересного урока в начальной школе	577
Гараева Олеся Владимировна	
Iqtisodiyotni barqaror rivojlanishda yashil iqtisodiyotning o'rni.....	580
Ibragimova Gulchehra Toxirovna	
Mahsulot va xizmatlarni raqamli transformatsiyasini amalga oshirish algoritmi.....	584
Kucharov Abrorjon Sobirjanovich, Bobojonov Azizjon Babaxanovich, Abdurakhmonov Abdumalik Abdurashidovich	
O'zbekiston Respublikasining soliq tizimi mamlakatda yashirin iqtisodiyot ulushini qisqartirish vositasi sifatida.....	591
Nabiyev Feruz Nurmurodovich	
Fundamentals of Innovative Management and its Organizational Control	597
Akramova Aziza Abduvohidovna, Maqsudov Bunyod Abdusamatovich	
Moliyaviy menejment tizimini rivojlantirishda raqamli marketingdan foydalanishning afzalliklari.....	602
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich	
Оценка экономической эффективности использования фотоэлектрической тепловой установки	606
Жураев Ислон Рахматович, Юлдошев Исроил Абриевич, Жураева Зухра Исламовна	
Ilmiy darajali kadrlar tayyorlash sohasida xalqaro tajriba	612
Fazliddinov Shohruh Shamsiddinovich	
Turizm infratuzilmasi va uning tarkibiy tuzilishi	619
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li	
Oliy ta'lim xizmatlari bozorining rivojlanishi sabablari.....	623
Abdukadirova Kamola Azimovna	
Mintaqada turizm sohasini rivojlantirishda xorijiy mamlakatlar tajribalari.....	627
Isomiddinov Inomjon Qurvonali o'g'li	
Ichki turizmni rivojlantirish bo'yicha infrastruktura holati.....	634
Dehqonov Burxon Rustamovich	
Soliqqa tortish maqsadida kadastr qiymatlarini aniqlash mexanizmlarini takomillashtirish yo'llari.....	640
Kamilov Abror Anvarovich	
O'zbekistonda uylarning energiya samaradorligini oshirish.....	645
Dodiyev Fozil O'tkurovich	
O'zbekistonda talant menejmentni tatbiq etish istiqbollari.....	651
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tibbiyot sohasini moliyalashtirish istiqbollari.....	656
Muxammadiyev Ramz Zoirjon o'g'li	
Bulutli texnologiyalardan foydalangan holda resurs xarajatlarini optimallashtirish: tahlil va boshqarish	661
Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Karabayev Rustam Zafarovich	
Milliy iqtisodiyotni rivojlanishida sug'urta institutlarining tutgan o'rni	671
K. A. Sharipov, D. Jo'rayev	

MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANISHIDA SUG'URTA INSTITUTLARINING TUTGAN O'RNI

K. A. Sharipov

T.f.d.

D. Jo'rayev

TDIU mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya: Maqolada zamonaviy sharoitlarda sug'urta institutlari tarmog'ining mohiyati va milliy iqtisodiyotda tutgan o'rni amaliy materiallar yordamida tahlil etilgan. Shuningdek, mamlakatimizda qabul qilingan strategiya va dasturlar doirasida sug'urta institutlari tarmog'ini rivojlantirish yo'nalishlari ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: sug'urta, sug'urta tizimi, sug'urta institutlari, sug'urta bozorini rivojlantirish agentligi, sug'urta shartnomalari, milliy sug'urta bozori, moliya, kredit institutlari.

Abstract: The article, using practical materials, examines the nature of insurance organizations in modern conditions, its specifics and role in the national economy. Also, within the framework of the adopted strategy and programs in our country, directions for the development of a network of insurance institutions have been developed.

Key words: insurance, insurance system, insurance organizations, insurance market development agency, insurance contracts, national insurance market, finance, credit organizations.

Аннотация: В статье с помощью практических материалов анализируется природа страховых организаций в современных условиях, ее специфика и роль в национальной экономике. Также в рамках принятой стратегии и программ в нашей стране разработаны направления развития сети институтов страхования.

Ключевые слова: страхование, система страхования, страховые организации, агентство по развитию страхового рынка, договоры страхования, национальный страховой рынок, финансы, кредитные организации.

KIRISH

O'zbekiston sug'urta institutlari faoliyati va rivojlanish tendensiyalari milliy iqtisodiyotning samarali faoliyatida yetakchi bozor infratuzilmasi sifatida namoyon bo'ladi. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2022-yil 22-yanvarda tasdiqlangan "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmonida Yangi O'zbekistonning rivojlanishida sug'urta tizimining alohida o'rni borligiga ahamiyat qaratilgan, ya'ni: "Aholiga ko'rsatilayotgan tibbiy xizmat sifatini oshirish, budget mablag'laridan samarali foydalanish, tibbiy xizmatlarni markazlashtirish va aholini tibbiy sug'urtalash amaliyotini joriy qilish" 56-maqсад sifatida ko'rsatib o'tilgan ^[1]. Shu bilan birga, aholini ijtimoiy himoya qilishda yangi sug'urta turlarini amalga kiritish maqsadga muvofiq.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 2-avgustdagi PQ-4412-son "O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Sug'urta bozorini rivojlantirish agentligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari

to'g'risida"gi qarori asosida Moliya vazirligi huzuridagi Sug'urta nazorati davlat inspeksiyasi negizida tashkil etilgan ^[2]. Agentlik sug'urta bozori va sug'urta institutlarini tartibga solish va rivojlantirish bo'yicha vakolatli davlat organi hisoblanadi hamda sug'urta munosabatlari barcha ishtirokchilarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilishni ta'minlaydi. Shu asosida ta'kidlash mumkinki, sug'urta institutlarining mamlakat iqtisodiyoti va barqaror rivojlanishida o'rni salmoqlidir.

ADABIYOTLAR SHARHI

Milliy iqtisodiyotni rivojlanishida sug'urta institutlarining tutgan o'rni jahon va milliy adabiyotlarda ma'lum bir darajada o'rganilgan. Jumladan, Ye.I.Kalinin milliy iqtisodiyotda moliya bozori uchun institutsional moslashuv muammosi juda jiddiyligi va bu barcha manfaatdor tomonlarning e'tiborini talab qilishini ko'rsatadi. Buning yechimi bugungi kunda mavjud institutlarni mustahkamlash va yetishmayotganlarini shakllantirish orqali bozor segmentlarini moslashtirishni lozimligini ko'rsatadi ^[4].

A.V.Feoktistov esa zamonaviy davlatlar samarali sug'urta tizimini rivojlantirishga intilishini, ushbu tizimning asosiy maqsadi jismoniy va yuridik shaxslarning mulkiy manfaatlarini himoya qilish ^[5] lozimligini aytadi. Albatta, sug'urta moliya va bank tizimlari va umuman milliy iqtisodiyot barqarorligining muhim elementidir, unga nisbatan mamlakat institutsional jihatdan boshqacha e'tibor qaratishi muhimdir.

Shunga o'xshash fikrlar jahon iqtisodiyotida T.Natxov, I.Balabanov, A.Balabanov ^[6, 7] maqolalarida ham o'qish mumkin. Mamlakatimiz sug'urta institutlari X.Shennayev, O.Qarshiyev ^[8, 9] va boshqalar tomonidan o'rganilgan.

Mamlakatimiz olimlaridan G.Xalikulova milliy iqtisodiyotni yanada rivojlantirish katta miqdordagi investitsiya resurslarini talab qiladi. Bunday sharoitda davlat asosiy e'tiborni ichki investitsiya salohiyatini rivojlantirishga qaratishi ^[10] zarurligini qayd etadi.

Ammo, bizningcha milliy iqtisodiyotni rivojlanishida sug'urta institutlarining tutgan o'rnini yanada tahliliy materiallar bilan bog'liq holatda to'liqroq o'rganish lozim, deb hisoblaymiz.

TADQIQOT VA TAHLIL

Sug'urta ma'lum voqealar (sug'urta hodisalari) yuzaga kelganda, jismoniy va yuridik shaxslarning mulkiy manfaatlarini ular tomonidan to'lanadigan sug'urta badallari (sug'urta mukofotlari) hisobidan shakllantiriladigan pul jamg'armalari hisobidan himoyalashdan tashkil topgan iqtisodiy munosabatlardan iborat. Sug'urta shartnomalarini tuzish va sug'urta operatsiyalarining samaradorligiga erishishdan manfaatdor bo'lgan tomonlarning o'zaro munosabati sug'urta bozorida yuz beradi.

Sug'urta institutlari – shaxslarga o'z harakatlarini to'g'irlash imkonini beradigan rasmiy va norasmiy xatti-harakatlar normalari va qoidalari; sug'urta faoliyatini tuzuvchi shaxslar tomonidan ishlab chiqilgan cheklovlaridir. Bu sug'urtaning turli shakllari bo'yicha shartnomalar tuzishda ishtirok etadigan tashkilotlar (muassasalar), polislar (shartnomalar) tuzish qoidalari, sug'urta uchun belgilangan to'lov stavkasi, sug'urta turlari, mulkni sug'urtalashda moddiy manfaatdorlik o'lchovi, sug'urta pullari, ya'ni muayyan turdagi risklarni birgalikda sug'urta qilish uchun tashkil etilgan sug'urta kompaniyalari, uyushmalaridir va boshqalar sanaladi.

Milliy sug'urta tizimi har qanday zamonaviy davlatning moliyaviy tizimining bir qismi bo'lib, butun iqtisodiyotda takror ishlab chiqarish jarayonlarining uzluksizligini ta'minlaydi. Milliy sug'urta tizimining zarurligi muhokamani talab qilmaydi va shubhalanmaydi, chunki u iqtisodiy mazmun nuqtayi nazaridan sug'urta munosabatlari ishtirokchilarining mulkiy va moliyaviy manfaatlarini himoya qilishning mantiqiy mexanizmi bo'lib xizmat qiladi. Sug'urta himoyasining zamonaviy shakllari yarim asr oldin tegishli bo'lganlaridan sezilarli darajada farq qiladi. O'zbekiston milliy sug'urta tizimining yo'nalishi, birinchi navbatda, davlat ijtimoiy sug'urtasi darajasida aniq ijtimoiy xususiyatga ega. Sug'urta himoyasining boshqa barcha turlari o'zining asosiy xususiyatlarini saqlab qoladi, ular munosabatlar majmui sifatida sug'urta tabiatidan kelib chiqadi.

Davlat moliya tizimining bir qismi sifatida milliy sug'urta tizimining (MST) faoliyati keng ko'lamli vazifalar bilan belgilanadi, ularning yechimi ichki sug'urta bozorining barqarorligini belgilaydi. Bu vazifalarga quyidagilar kiradi:

- 1) moliya tizimidagi tarkibiy nomutanosibliklarni uning quyi tizimlari (pul, fiskal, valyuta, sug'urta) darajasida bartaraf etish zaruratini qondirish;
- 2) mamlakat milliy iqtisodiyoti, uning barcha tarmoqlari va hududlari barqaror rivojlanishini ta'minlaydi;
- 3) moliya, kredit va sug'urta institutlari tomonidan ta'minlanadigan milliy iqtisodiyotning ichki investitsiya salohiyatini shakllantirish;
- 4) O'zbekiston aholisining hayot sifatini yaxshilash;
- 5) jahon moliyaviy va sug'urta bozorining innovatsion jarayonlarini tezlashtirish va unga O'zbekistonning milliy sug'urta bozorini integratsiyalashuvi.

Milliy sug'urta tizimining faoliyati ushbu muammolarni hal qilish uchun kompleks yondashuvdan foydalanishni o'z ichiga oladi, shuning uchun MSTning asosiy tamoyillari quyidagilardan iborat:

- 1) zarurat;
- 2) birlik va uzluksizlik;
- 3) moslashuvchanlik va aniqlik;
- 4) izchillik va murakkablik;
- 5) optimallik va samaradorlik;
- 6) ilmiy va yo'naltirilgan;
- 7) ustuvorlik;
- 8) muvozanat;
- 9) direktivlik va o'ziga xoslik;
- 10) xolislik;
- 11) dinamiklik;
- 12) risklarni hisobga olish.

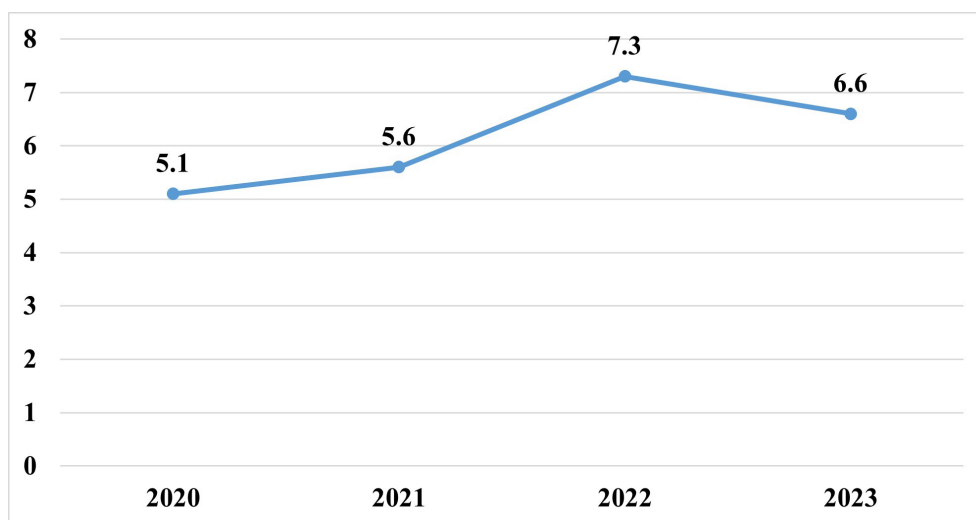
Mazkur tamoyillar asosida MST milliy xo'jalik majmuasida turli jarayonlarning o'zaro bog'liqlik birligini aks ettiruvchi funksiyalarni bajaradi.

Milliy sug'urta tizimining vazifalari 1-jadvalda keltirilgan.

1-jadval: Milliy sug'urta tizimining vazifalari ^[11]

Sug'urtaning ijtimoiy xususiyatiga ko'ra	Sug'urtaning iqtisodiy xususiyatiga ko'ra	Sug'urtaning moliyaviy xususiyatiga ko'ra
Salbiy hodisalarning oldini olish va oqibatlarini yumshatish orqali jamiyatda barqarorlikni ta'minlash	Sug'urta sohasida yagona davlat moliya-iqtisodiy siyosatini amalga oshirish	Kapitalni keyingi investitsiya qilish maqsadida aktivga aylantirish
Budjetni ekologik ofatlar, texnogen avariya, tabiiy ofatlar va boshqalar oqibatlarini bartaraf etish xarajatlaridan ozod qilish	Kapitalni milliy dasturlarga qayta taqsimlash	Hayotni sug'urtalashni kengaytirishda moliya bozorini uzoq muddatli moliyaviy resurslar bilan to'ldirish
Jamiyatning ijtimoiy muammolarini hal etishda korxona mablag'laridan majburiy pensiya badallari, davlat budjetdan tashqari tibbiy va ijtimoiy sug'urta jamg'armalariga majburiy to'lovlar hisobiga foydalanish; fuqarolarning strategik ahamiyatga ega bo'lgan dolzarb muammolarini (masalan, hayotni sug'urtalash, sog'liq sug'urtasi) mustaqil hal qilish uchun motivatsiyasini kengaytirish	Sug'urta hodisasi yuz berganda sug'urta to'lovlari va sug'urtalanuvchilarga (uchinchi shaxslarga) tovon to'lash	Davlat ijtimoiy va pensiya ta'minoti muassasalari tizimi orqali fuqarolarning moliyaviy xavfsizligini, ularning pul daromadlarini oshirishga ko'maklashish

O'zbekistonda sug'urta institutlarining faoliyatini ularning jami moliyaviy xizmatlar tarkibidagi ulushi orqali aniqlashimiz mumkin (1-rasm).

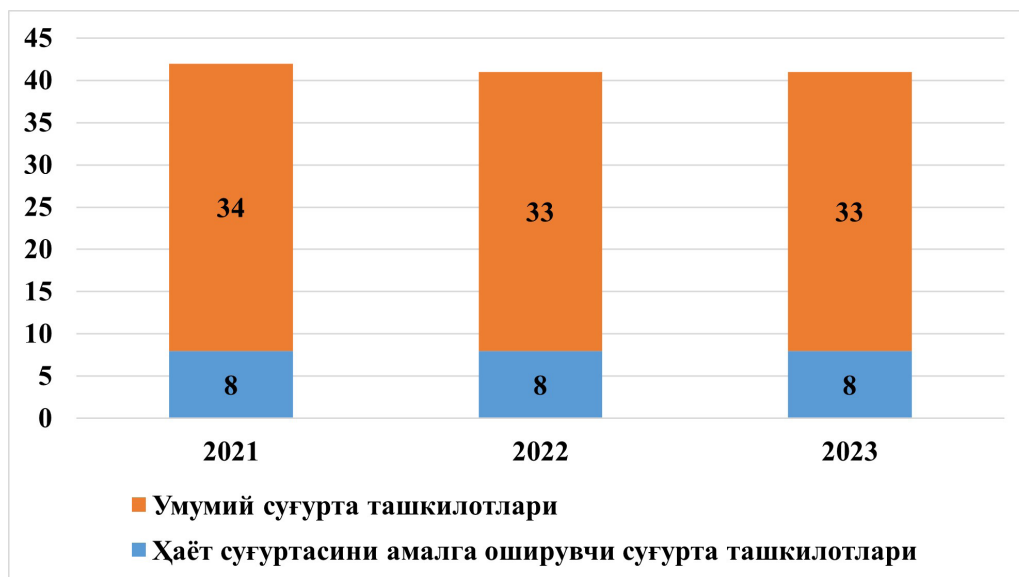
1-rasm: O'zbekistonda 2020-2023 yillar davomida sug'urta xizmatlari ulushi ^[12]

1-rasmdan ko'rinib turibdiki, sug'urta xizmatlarining ulushi 2020-yilda 5,1 foiz, 2021-yilda 5,6 foiz, 2022-yilda 7,3 foiz, 2023-yilda 6,6 foiz, oraligida kayd etilgan. Bu mamlakatimizda sug'urta xizmatlari institutlari stabil ravishda oshayotganligidan dalolat beradi. Bu holat sug'urta xizmatlariga bo'lgan talab muttasil ortib borishi va xizmatlar ko'rsatuvchi kompaniyalar o'z biznesini kengaytirish va daromadlarini oshirish imkoniyatlari mavjudligidan dalolat beradi. Shu bilan birga, bu aholining sug'urta muhitini anglab, uning taqdim etilayotgan imtiyozlarini tushunib borayotganligidan dalolat bermoqda. Bundan tashqari, texnologiyalarning rivojlanishi va qonunchilikdagi o'zgarishlar sug'urta bozoriga ta'sir qilishi va uning o'sishini rag'batlantirishi mumkin.

Bugungi kunda sug'urta kompaniyalarining iqtisodiyotdagi roli sug'urtalovchilarning kapital bozorida mablag'larni harakatlantirish qobiliyati bilan belgilanadi. Kompaniyalar sug'urtalanuvchilardan oladigan sug'urta mukofotlari iqtisodiyotni rivojlantirish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan ulkan sug'urta fondiga aylanadi. Katta mablag'larni konsentratsiya qilish va bu mablag'larni boshqarish qobiliyati sug'urta kompaniyalarini investitsiya resurslarining eng muhim manbalaridan biriga aylantiradi.

Quyidagi jadvalda O'zbekistonda faoliyat yuritayotgan sug'urta tashkilotlari o'sish holatini kuzatishimiz mumkin (2-rasm).

2-rasm: O'zbekistonda faoliyat yuritayotgan sug'urta tashkilotlari soni ^[13]

Rasm ma'lumotlaridan ko'rish mumkinki, sug'urta bozorida barqarorlik hukm surmoqda. Kompaniyalar soni taxminan bir xil darajada qolmoqda, keskin o'zgarishlar yoki sezilarli pasayish kuzatilmadi. Bu bozor yetarlicha yetuk va muvozanatli ekanligini, shuningdek, kompaniyalar o'zlarini ishonchli his qilishlarini va bozordan ommaviy chiqish yoki ularning mavjudligini sezilarli darajada kengaytirish zaruratini ko'rmasliklarini ko'rsatmoqda.

XULOSA

Sug'urta institutlari jamiyatda muhim o'rin tutib, turli xavf-xatarlar va kutilmagan vaziyatlardan himoya qiladi. Ular korxonalar va yakka tartibdagi iste'molchilarga mulkiy zarar, sog'liq, hayot yoki boshqa yo'qotishlar bilan bog'liq yo'qotishlar yuzaga kelganda moliyaviy yukini kamaytirishga yordam beradi. Sug'urta institutlari, shuningdek, uzoq muddatli jamg'armalar va investitsiyalarni rag'batlantiradi, shu bilan iqtisodiy o'sish va rivojlanishni rag'batlantiradi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2022-yil 22-yanvarda tasdiqlangan "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmonidan kelib chiqqan holda, bizningcha sug'urta institutlari faoliyatini rivojlantirish yo'nalishlari quyidagilar bo'lishi lozim:

- jarayonlarni raqamlashtirish va avtomatlashtirish – mijozlarga xizmat ko'rsatish va risklarni boshqarish samaradorligi va tezligini oshirish uchun sun'iy intellekt, narsalar interneti va blokcheyn kabi texnologiyalardan foydalanish.
- mahsulotlar va xizmatlarni rivojlantirish – mijozlarning o'zgaruvchan ehtiyojlari va talablarini qondirish uchun kiber sug'urta, sog'liqni saqlash ma'lumotlaridan foydalangan holda hayotni sug'urtalash va boshqalar kabi innovatsion sug'urta mahsulotlarini yaratish.

- mijozlarning tajribasini yaxshilash – shaxsiylashtirilgan va qulay xizmatlarni taqdim etish, jumladan, onlayn maslahatlar, tezkor to'lovlar va mobil ilovalar orqali sug'urta xizmatlaridan foydalanish.
- kiberxavfsizlikni kuchaytirish – mijozlar ma'lumotlarini himoya qilish va kiberhujumlarning oldini olish, chunki sug'urta kompaniyalari katta hajmdagi maxfiy ma'lumotlarni saqlaydi.
- boshqa sohalar bilan hamkorlik “ innovatsion yechimlar va yangi bozor imkoniyatlarini yaratish uchun fintech startaplari, texnologiya kompaniyalari va boshqa sohalar bilan hamkorlik qilish.
- risklarni boshqarishni takomillashtirish – yo'qotishlarni kamaytirish va sug'urta kompaniyalarining moliyaviy mustahkamligini yaxshilash uchun risklarni aniqroq baholash va boshqarish uchun tahliliy usullar va modellarni qo'llash.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 22-yanvardagi PF-60-son “2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni. <https://lex.uz › docs>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 2-avgustdagi PQ-4412-son “O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi huzuridagi Sug'urta bozorini rivojlantirish agentligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida”gi Qarori. <https://lex.uz › docs>
3. В. П. Теплов. Словарь по экономической теории. –Новосибирск: РГТЭУ, Новосибирский филиал. –2007.
4. Калинин Е.И. Институты национального страхового рынка в современных условиях. Институты национального страхового рынка в современных условиях – тема научной статьи по экономике и бизнесу читайте бесплатно текст научно-исследовательской работы в электронной библиотеке КиберЛенинка (cyberleninka.ru).
5. Феоктистов А.В. Развитие института страхования в России. Электронный научный журнал “Наука. Общество. Государство”. –2022 Т. 10, –№ 2 <http://esj.pnzgu.ru>. –Ст. 65.
6. Натхов Т. Эволюция института страхования и его роль в системе общественного воспроизводства. Финансы и кредит, –№11, –2005.
7. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Международное страхование и его институты. Внешнеэкономические связи. М: Финансы и статистика. Дата обращения: 6 ноября 2012. Архивировано 22 июня 2012 года.
8. Shennayev X. Sug'urta faoliyatini tartibga solishning xalqaro tajribasi. “Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar” ilmiy elektron jurnali. № 6, noyabr-dekabr, –2020 yil. –230-240-b.
9. Qarshiyev O. Sug'urta kompaniyalarida aktivlar tarkibini boshqarish masalalari. “Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar” (Economics and Innovative Technologies) ilmiy elektron jurnali. 1/2022, yanvar-fevral. 121-133- b.
10. Xalikulova G. Sug'urta tashkilotining optimal investitsiya portfelini yaratish algoritmi. O'zbekiston milliy axborot agentligi –Ilmiy nashr 2024-yil yanvar oyi soni №1 (51). 10-b.
11. Никулина Н.Н., Суходоева Л.Ф., Березина Т.Д. Национальная страховая система: сущность, стратегия развития // Страховые организации: бухгалтерский учет и налогообложение. 2008. № 5 (сентябрь-октябрь). URL: [https://yandex.ru/turbo/wiseeconomist.ru/s/poleznoe/42208-nacionalnaya straxovaya-sistema-sushhnost-strategiya-razvitiya](https://yandex.ru/turbo/wiseeconomist.ru/s/poleznoe/42208-nacionalnaya_straxovaya-sistema-sushhnost-strategiya-razvitiya) (дата обращения: 21.09.2020).
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi statistika agentligi ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.
13. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Sug'urta bozorlarini rivojlantirish agentligi hisoboti. [https://imda.uz/oz/2022-yillik ko'rsatkichlari](https://imda.uz/oz/2022-yillik_ko'rsatkichlari) asosida.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.